

У недељу, 21. јуна, пред 18.000 гледалаца у "Београдској арени" одржано је финале четвртог циклуса такмичења "Звезде Гранда". Шест финалиста који су огледали снаге ове последње вечери изабрано је између 16.000 кандидата, колико се на почетку пријавило на аудицију, а према речима Саше Поповића, у питању је била најгледанија и најпрофитабилнија сезона до сада. Са 400.000 гласова победио је осамнаестогодишњи Дарко Лазић из села Брестач код Руме, који је, за разлику од ранијих победника овог такмичења наклоњенијих фолк-попу или класичном попу, попут Милице Тодоровић или Душана Свилара, публику освојио чистим "хард-кор" народњачким репертоаром који је укључивао хитове Шабана Шаулића, Љубе Аличића и Халида Бешлића. Пренос овог такмичења пратило је 3,6 милиона гледалаца, што је, како јављају медији, нови рекорд. Тиме су „Звезде Гранда“ још једном потврдиле да су најпопуларнији и најуспешнији забавни програм у Србији

Успели тријумф

А све је почело „давне“ 2004. године, када се, након краткотрајног (не)успеха „светског, а нашег“ лицензног такмичења „Музички идол“ (на почившој БК телевизији), на ТВ Пинку појавило „наше, а светско“ такмичење „Звезде Гранда“. Одмах је постало јасно да је Саша Поповић у „Звездама Гранда“ пронашао дијамантски рудник који има слабе шансе да пресуши. Судећи по квалитету кандидата који су својим певањем лако засенили конкуренте из „Музичког идола“, брзо се показало да Србија, земља народњака, у својим њедрима крије ризницу небрушених фолк драгуља, тј. младих и талентованих певача и певачица, спремних да уз малу помоћ Гранд машинерије освоје српску публику и започну озбиљне естрадне каријере.

Нова форма изузетно добро се примила међу слушаоцима народне музике свих генерација, а нарочито међу младима, који су међу својим вршњацима, кандидатима за „Звезде Гранда“ брзо пронашли своје аутентичне „музичке идоле“, блискије и драже од разних белосветских Бритни, Ријана и Џастина. Такмичари „Звезда Гранда“ имали су исте оне животне приче какве су искусили просечни српски тинејџери – избеглички живот, незапослени родитељи, очеви настрадали у рату, немаштина, сеоска чамотиња, снови о слави, и што је најбоље, све то на домаћи начин.

Као створени да пуне ступце таблоида својим бајковитим животима, скандалима и

интригама, млади такмичари „Звезда Гранда“, унели су на српску естраду ону дозу савременог "селебрити" гламура неопходну за успешно парирање страним поп звездама. А захваљујући својој младости и раду са стилистима на модном описмењавању, они су коначно премостили вечити јаз између благе изгубљености у времену и модним криковима деведесетих нешто старије генерације „турбофолкера“ (Цеца, Мира Шкорић, Аца Лукас) и младе, рурбане публике која је итекако у току са МТВ животним стиливима и савременом поп естетиком. Звезде Гранда представљале су баш оно што је српској музичкој индустрији недостајало: тин-идоле за обожавање, заљубљивање и идентификацију.

Све у свему, пројекат „Звезде Гранда“ надмашио је сва очекивања, из године у годину обарајући рекорде гледаности у Србији. У финалу трећег циклуса, одржаном на Ташмајдану у септембру 2007. године, пребројано је невероватних 1.200.000 гласова гледалаца, а готово сви финалисти данас су увелико звезде.

Неуспела операција

У међувремену се појавила и конкуренција. Помпезно најављивана као културнија и урбанија верзија потраге за талентима, наравно без народњака, „Операција тријумф“ почела је са приказивањем прошле јесени. Замишљена као пројекат "прављења" звезда светског калибра од талентованих младића и девојака са простора бивше Југославије, уз помоћ продуцената, професора певања, кореографа, стилиста и осталих професионалаца из бранше, „Операција тријумф“ је, наводно, коначно требало да нам покаже како се то стварно ради. А будући да је осмишљена као нека врста детета из брака „Великог Брата“ и „Евровизије“, овај програм је, поред такмичарског натпевавања, гледаоцима такође пружао могућност да завире „иза бине“ и стекну директан увид у процес „прављења“ звезда од сирових музичких талента.

Продуценти „Операције тријумф“ били су спремни да на јуриш освоје Балкан, и многи су почели да предвиђају пропаст „Звезда Гранда“. Маркетиншка кампања која ју је пратила била је неупоредиво агресивнија него она за „Гранд“. Како је рецимо показало претраживање портала "naslovi.net" (обавила ауторка овог текста 18. децембра 2008), током неколико месеци пре и током емитовања новог такмичења, у мејнстрим медијима је објављено више вести о „Операцији тријумф“, (501) него што је укупно о „Звездама Гранда“ објављено за четири године њиховог постојања (406).

Међутим, упркос надљудским напорима продуцената и медија, агресивном маркетингу, довлачењу великих звезда регионалног, па чак и светског калибра (Анастасија), тријумф „Операције тријумф“ је некако изостао. Гледаност је била испод очекивања, а у финалу такмичења одржаном 6. јануара ове године, укупан број гласова пристиглих из свих пет земаља учесница није премашао број гласача у претходном финалу „Звезда Гранда“. Дакле, бар што се Србије тиче, „Звезде Гранда“ дефинитивно су остале једине неприкосновене аутентичне звезде настале по формули потраге за талентима.

Шта је највише недостајало „Операцији тријумф“ да би постигла значајнији успех у Србији? На првом месту, то је сигурно била врста музике која се форсирала – жанрови који су доминирали у натпевавању кандидата (рок, поп, соул) очигледно нису били они који су у стању да окупе све генерације просечне српске породице испред телевизора, а камоли да гледаоца, укуса изграђеног на другачијој техници певања, активно укључе у процес „процењивања“ и „одабирања“. С друге стране, део програма који је пратио свакодневне активности такмичара испоставио се као мало досаднија верзија већ ионако на овим просторима истрошеног концепта „Великог брата“. Што је најгоре, пошто је у питању било укрштање ријалити шоу програма и певачког такмичења, требало је у кандидатима објединити музички таленат, егзибиционизам и способност да људе прикују уз екран перући зубе или свађајући се око рибања шпорета уста пуних хране. Као резултат ове немогуће мисије, добили смо уображене и размажене звезде у покушају, које су биле занимљиве једино кад певају, а многе од њих ни тад.

На крају, у помало бизарној завршници, „Операција тријумф“ се на очај свих оних који су у њој видели бастион „универзалних вредности“ и бедем инвазији „Гранда“, претворила у тријумф грандовског музичког сензибилитета, победом Аднана Бабајића из босанског села Живнице, декларисаног народњака, такорећи типичног кандидата за „Звезде Гранда“. Осим Аднана, једино што је „Операција тријумф“ за сада изнедрила јесте неколико (не)успешних наступа њених штићеника у изборима за представнике својих држава на Евровизији. Наравно, што не значи да нико од њих неће заиста једном направити каријеру, бар онолико успешну какве су већ постале каријере многих од учесника тек завршеног финала „Звезда Гранда“.

Судећи по успеху и профитабилности последњег циклуса, Сашу Поповића и „Гранд“ вероватно очекује још већ навала талената у следећој сезони. Размишља се и о проширењу на регион, пошто је интересовање из суседних држава велико. А уколико им и то овако спектакуларно пође за руком, „Звезде Гранда“ ће сасвим комотно ће моћи да прогласе да је њихова „Операција тријумф“ више него успела.